

Wybór wiary: rozsądek czy fikcja?

Autor tekstu: **Dawid Stajerski**

Wojna argumentów pomiędzy osobami wierzącymi, a zdeklarowanymi ateistami niezwykle rzadko kończy się satysfakcją jednej ze stron. Po tego typu sporach zarówno jedni jak i drudzy odczuwają wielki niedosyt z powodu braku zrozumienia dla przedstawianych racji. Nie przypominam sobie, aby taka dyskusja kiedykolwiek zakończona była sukcesem w postaci przekonania jednej ze stron, mało tego, podobna agitacja często nie prowadzi do żadnych wniosków.

Nie ma w tym absolutnie nic nadzwyczajnego, trudno bowiem wyobrazić sobie sytuację, w której jedna z osób nagle zmienia swój stosunek do otaczającego ją świata, który ukształtowany został poprzez wieloletnie utwierdzanie się w danych przekonaniach. Wzorem racjonalnej i krytycznej myśli wydają się być tutaj przykład jednego z profesorów biologii, który całe życie poświęcił pracy nad udokumentowaniem jednej ze swojej teorii. W sędziwym już wieku podczas jednego z wykładów dla studentów, padło pytanie, które obalało fundament owej teorii. Profesor nie potrafiąc znaleźć odpowiedzi rozpląkał się pogratiłował docieklivemu studentowi za wyprowadzenie go z błędu, w którym tkwił przez całe swoje życie. Podobnych przykładów na próżno jednak szukać w codziennych dyskusjach.

W swoich rozważaniach na temat wiary postaram się skupić na przyczynach, które kierują nami w wyborze religii.

Rozsądnym wydaje się być postępowanie, w którym osoba decydująca o swojej przynależności do danej społeczności religijnej analizuje uprzednio cały arsenał wierzeń wyznawanych na świecie. Dopiero wówczas po poddaniu wnikliwej krytyce poszczególnych religii decyduje o tym, która z nich wydają być najbardziej logiczna w swoich dogmatach.

Jak wiemy nie jest to jednak popularna postawa, o czym świadczy między innymi wyznaniowa mapa świata. Gdyby o przynależności religijnej decydowano na podstawie wolnej od zewnętrznych oddziaływań krytycznej analizie, położenie geograficzne nie byłoby czynnikiem wpływającym na wyznawanie danej religii, a w konsekwencji ich rozmieszczenie byłoby zbalansowane i różnorodne w każdym kraju.

Dzisiaj możemy jednak z wielką dozą pewności stwierdzić, że niemal każde nowonarodzone dziecko w Brazylii będzie chrześcijaninem, a w Indiach wyznawcą hinduizmu. Wybór wydają się być wobec tego fikcją, a jak słusznie zauważa Richard Dawkins, skoro już do dziecka przypiąć możemy religijną łatkę, to czemu nie posuniemy się nieco dalej i o miesięcznym niemowlaku nie powiemy, że jest on prawicowym fundamentalistą. Dochodzimy w ten sposób do absurdu, który pokazuje, że o naszych poglądach i wierze z reguły decydująco ktoś inny.

W tym momencie swoje wątpliwości wyrazić powinni jednak obrońcy wiary.

W końcu każdy z nas wraz z wiekiem nabywa umiejętność krytycznej analizy faktów i w każdej chwili jest w stanie zmienić swoją wiarę bądź też nawet całkowicie od niej odstać. (Owszem, takie przypadki coraz częściej mają miejsce we współczesnym świecie, chociaż zazwyczaj nie są one efektem analizy dogmatów i fundamentów poszczególnych wierzeń, a raczej wyrazem buntu lub też przyjęciem wygodniejszej, mniej nastawionej na wyrzeczenia religii.)

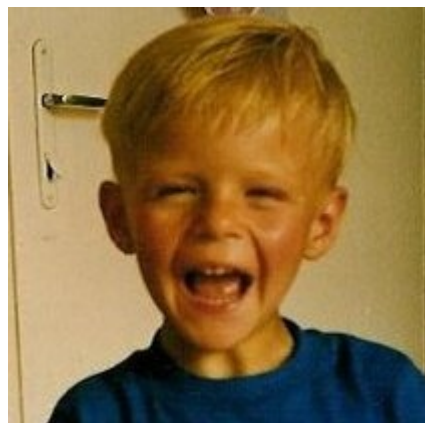
Okazuje się jednak, że oddziaływanie rodziny oraz społeczeństwa szczególnie w okresie dzieciństwa, kiedy to pozbawieni jesteśmy sceptycznej postawy, w niewątpliwy sposób wpływa na nasze postrzeganie rzeczywistości w dorosłym życiu. Dotyczy to przede wszystkim wyznawanej religii, przekonań politycznych, ale także i innych sfer życia społecznego.

Czy właściwe jest wobec tego narzucanie już w tak młodym wieku toku myślenia rodziców i najbliższych, którzy w ten sam sposób indoktrynowani byli w swojej młodości, czy może właściwszym byłoby przyjęcie postawy zachęcającej najmłodszych do poznania rzeczywistości nie ograniczając im tym samym wyboru własnej drogi?

Dawid Stajerski

Student drugiego roku prawa w Wyższej Szkole Psychologii Społecznej w Warszawie, a także student pierwszego roku zaocznych studiów filozofii na Uniwersytecie Warszawskim.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 01-02-2012)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,7728) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,7728>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz
Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.
Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl